

Työterveyshuolto kehittää työuria

KT Kuntatyönantajat 3.5.2013

KT *Kuntatyönantajat*

Diapaketin tarkoitus ja käyttö

- Diapaketti toimii tukimateriaalina, kun kunnat ja kuntayhtymät miettivät, miten voivat tukea henkilöstön työurien jatkamista työterveyshuollon avulla.
- Tietoiskun ja diapaketin tärkeimmät kohderyhmät ovat työnantajan edustajat (esimiehet, johto, päättäjät) ja henkilöstön edustajat.
- Tietoisku täydentää KT:n yleiskirjettä 13/2011 ”Työhyvinvoinnilla tuloksellisuutta – mitä kunta voi tehdä” sekä sen liitteenä olevaa muistiota.

Työterveyshuollon merkitys työurien jatkamisessa

- Työterveyshuolto vaikuttaa tuloksellisuuteen entistä paremmin, jos kunnat mieltävät sen entistä selkeämmin **strategisen henkilöstöjohtamisen osaksi**
- Työterveyshuollon **raportointia työnantajalle** olisi kehitettävä niin, että raportoinnista saatava tieto auttaa tukemaan työssä jatkamista ja työjärjestelyjen tekemistä sekä kehittämään palveluja.
- Kuntatyönantajan, henkilöstön ja työterveyshuollon yhteistyötä kehitetään osana **työsuojelun yhteistoimintaa**.

Työterveyshuollon tärkeimmät toimintamuodot työurien jatkamisen kannalta :

- työpaikkaselvitykset
- tietojen antaminen, neuvonta, ohjaus, tilastot, ml. henkilöstöraportoinnin ja työterveyshuollon työpaikkaselvitykset
- terveystarkastukset
  - työhönsijoitustarkastukset
  - terveystarkastukset erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä
  - terveyden seurantatarkastukset (ns. määräaikaistarkastukset)
- työkykyarviot, työssä selviytymisen seuranta ja kuntoutukseen ohjaaminen
- työyhteisöjen toimivuuden edistäminen
- osatyökykyisen työntekijän työssä selviytymisen tukeminen ja kuntoutukseen ohjaaminen
- työterveyspainotteinen sairaanhoito ja muu terveydenhoito

Työterveyspainotteinen sairaanhoito

- Työterveyshuoltolain perusteella työnantaja voi työterveyshuollon yhteydessä järjestää työntekijöilleen myös sairaanhoitoa.
- Työnantaja ja palveluntuottaja sopivat sairaanhoitopalvelujen laajuudesta.
- Sairaanhoidon on oltava kaikille työntekijöille samansisältöistä ja maksutonta.
- Kelan korvaa yleislääkäritasoisien hoidon tutkimuksineen sekä työterveyshuollon asiantuntijoiden ja erikoislääkärien konsultaatiot.

Miten työterveyspainotteinen sairaanhoito tukee työurien jatkamista?

- Kunnan olisi varmistettava, että sekä lakisääteisen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon että sairaanhoidon voimavarat ja toimenpiteet ovat riittäviä ja tarkoituksenmukaisesti suunnattuja henkilöstön työurien tukemiseksi.
- Kunnan olisi hyvä myös määrääjain pohtia, toimiiko työterveyshuollon, työpaikan (työnantajan) ja työntekijän välinen yhteistoiminta parhaalla mahdollisella tavalla, etenkin työkyvyn varhaisessa tukemisessa.

Työterveysyhteistyö käytännössä

- Työterveyshuollon on tehtävä yhteistyötä työpaikan ja sen työsuojeluorganisaation kanssa.
- Tavoitteena on, että työterveyshuolto ”jalkautuu” hyvin työpaikoille (tähän kuuluu esim. toimiva yhteydenpito työterveyshuollon, kuntatyönantajan ja henkilöstön välillä).
- Yhteistyötä olisi erityisesti kehitettävä seuraavissa asioissa:
  - työoloihin perehtyminen
  - varautuminen ja varhainen tuki
  - osallistuminen

Työterveyshuollon tuloksellinen hankinta

- Työterveyshuoltopalvelujen hankinnassa kannattaa pyrkiä riittävän pitkiin (ainakin muutaman vuoden) sopimuskausiin, koska kunta voi silloin paremmin luoda kehittämiskumppanuuden työterveyshuoltoyksikön kanssa.
- Työterveyshuoltopalvelujen kilpailuttamisessa ja palvelujen käytännön toteuttamisessa kunta voi tehdä yhteistyötä muiden kuntien, yritysten, valtion virastojen ja laitosten, seurakuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.
- Työnantajien yhteistyö paikallisesti ja alueellisesti helpottaa myös pätevän työterveyshenkilöstön rekrytointia.

Työterveyshuoltoviestintä ja -koulutus työpaikalla

- Työpaikat tarvitsevat ajantasaista tietoa ja osaamista työterveyden ajankohtaisia haasteista ja palvelujärjestelmästä, jotta ne pystyvät tukemaan työurien jatkamista.
- Kuntatyönantajan ja henkilöstön edustajille – ja tarpeen mukaan koko henkilökunnalle – on tiedotettava työterveyshuoltoon liittyvistä asioista ja järjestettävä niistä koulutusta. Tämä voidaan tehdä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Määrä- ja osa-aikaista henkilöstöä kohdeltava yhdenvertaisesti

- STM on antanut ohjeet 2011 (STM/2394/2011) määräaikaisen henkilöstön oikeudesta työterveyshuoltopalveluihin.
- Mikäli työnantaja järjestää työntekijöille sairaanhoito- ja muita terveydenhuoltopalveluja, ne on sosiaali- ja terveysministeriön kannanoton mukaan järjestettävä yhdenvertaisesti kaikille työntekijöille riippumatta palvelussuhteen laadusta.
- Lisäksi työnantajan on tarkistettava, ettei se riko tarjoamillaan työterveyshuollon palveluilla työsopimuslaissa säädettyä tasapuolisen kohtelun velvoitetta.

Työterveyshuollon rahoitus

- Työnantajille korvataan sairausvakuutusvaroista työterveyshuollon järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia.
- Korvaus maksetaan erikseen ehkäisevästä toiminnasta (60 %) ja muusta terveydenhuollosta (sairaanhoidosta) aiheutuneista kustannuksista (50 %).
- Kansaneläkelaitos määrittelee vuosittain työntekijäkohtaisen korvattavien kustannusten enimmäismäärän.
- Sairaanhoidopalveluista Kelan korvaustaso on 50 %.
- Työntekijöille työterveyshuollon palvelut ovat maksuttomia.